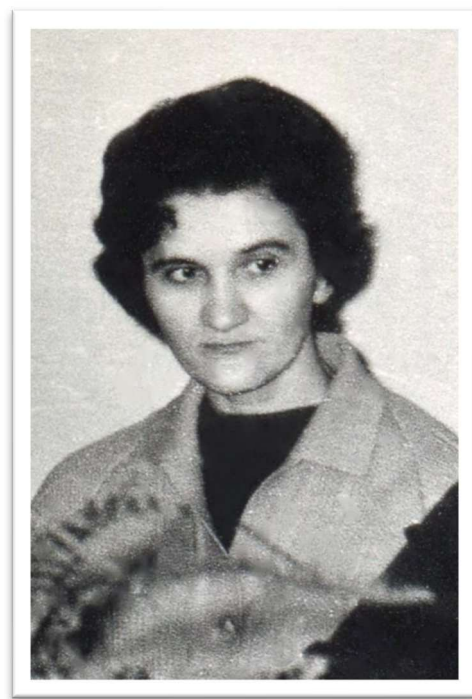

TERESA KOŹMIŃSKA

* 1 II 1933, Leśniczówka

† 9 VII 2015, Nadma

Teresa Aleksandra Łużecka urodziła się w środę 1 lutego 1933 roku w Leśniczówce¹. Jej ojciec to Bronisław Łużecki, a matka — Adela Łucja Łużecka z d. Łukaczuńska. Po wyjściu za mąż za Zenona Koźmińskiego (1931–2023) przyjęła jego nazwisko.

O Teresie Koźmińskiej jako nauczycielce geografii zatrudnionej w szczycieńskim Liceum Ogólnokształcącym wiadomo niewiele. W archiwum Szkoły zachowało się tylko kilka dokumentów zawierających informacje na temat jej ścieżki zawodowej. W porządku chronologicznym są to:

- 1) Umowa o pracę z 1 października 1963 (OK. 23/378/63) zawarta przez inspektora szkolnego Bolesława Osinowskiego² i dyrektora Liceum Ogólno-

¹ W Polsce jest 16 miejscowości o nazwie Leśniczówka w województwach: lubelskim, łódzkim, małopolskim, mazowieckim, opolskim, podkarpackim, świętokrzyskim. W akcie zgonu Teresy Koźmińskiej nie uściślono, o którą Leśniczówkę chodzi. Dziękuję pracownicy biura Czerniakowskiego Cmentarza Parafialnego w Warszawie za pomoc w ustaleniu danych o prof. Teresie Koźmińskiej.

² Bolesław Osinowski (1917–1977) jest pochowany na cmentarzu komunalnym w Szczytnie (kwatery B IV, rząd I, numer grobu 10).

kształcącego w Szczytnie, Michała Mazura³, z Teresą Koźmińską na nauczanie geografii w okresie od 1 października 1963 do odwołania w wymiarze 15 godzin kontraktowych. Stawka za 1 godzinę kontraktową wynosiła 62 zł.

- 2) Umowa o pracę z 1 grudnia 1963 zawarta przez dyrektora Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie, Michała Mazura, z Teresą Koźmińską na nauczanie geografii w okresie od 1 grudnia 1963 do 31 lipca 1964 roku w wymiarze 9 godzin kontraktowych. Stawka za 1 godzinę kontraktową wynosiła 62 zł.
- 3) Pismo z Wydziału Oświaty i Kultury Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Szczytnie z 1 września 1964, podpisane przez inspektora szkolnego Bolesława Osinowskiego, będące aktem przeniesienia mgr Teresy Koźmińskiej ze Szkoły Podstawowej nr 3 w Szczytnie, gdzie uczyła geografii, do Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie od dnia 31 sierpnia 1964 roku. Przeniesienie to nastąpiło na własną prośbę zainteresowanej wyrażoną w podaniu z 27 sierpnia 1964. Z archiwum SP nr 3 w Szczytnie wynika, że Teresa Koźmińska była w niej zatrudniona od 1959 roku. W adnotacji dodatkowej podano, że nauczycielka miała uzupełniać etat w Liceum Ogólnokształcącym dla Pracujących w Szczytnie
- 4) Pismo dyrektora szczycieńskiego LO, Michała Mazura, z 1 września 1964 (l.dz. 106/64), do dyrektora Liceum Ogólnokształcącym dla Pracujących w Szczytnie, Albina Budzyńskiego⁴, w sprawie uzupełnienia etatu Teresy Koźmińskiej.
- 5) Umowa dodatkowa o pracę z 1 kwietnia 1964 zawarta przez dyrektora Liceum Ogólnokształcącego dla Pracujących w Szczytnie, Albina Budzyńskiego, z Teresą Koźmińską na nauczanie geografii w okresie od 1 września 1964 do 30 października 1964 roku w wymiarze 2 godzin kontraktowych.
- 6) Umowa o pracę z 1 września 1964 zawarta przez zastępcę inspektora szkolnego Jerzego Wojciechowskiego i dyrektora Liceum Ogólnokształcącego dla Pracujących w Szczytnie, Albina Budzyńskiego, z Teresą Koźmińską na nauczanie geografii w okresie od 1 września 1964 do 31 sierpnia 1965 roku w wymiarze 8 godzin kontraktowych. Stawka za 1 godzinę kontraktową wynosiła 62 zł.
- 7) Pismo z Wydziału Oświaty i Kultury Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Szczytnie z 2 października 1964 roku (OK. 23/331/64) w sprawie wynagrodzenia za pracę. W dokumencie jest zawarta m.in. informacja o początku stażu nauczycielskiego Teresy Koźmińskiej, który biegł od 1 września 1957 roku.
- 8) Umowa o pracę z 1 listopada 1965 zawarta przez dyrektora Liceum Ogólnokształcącego dla Pracujących w Szczytnie, Albina Budzyńskiego, z Teresą Koźmińską na nauczanie geografii w okresie od 1 listopada 1965 do 31 lipca 1966

³ Michał Mazur (1913–1984) jest pochowany na cmentarzu komunalnym w Szczytnie (kwatery A II, rząd III, numer grobu 6).

⁴ Albin Budzyński (1913–1984) jest pochowany na cmentarzu komunalnym w Szczytnie (kwatery C VI, rząd I, numer grobu 20).

roku w wymiarze 6 godzin zasadniczych. Stawka za 1 godzinę zasadniczą wynosiła 62 zł.

- 9) Podanie Teresy Koźmińskiej z 30 grudnia 1965 do dyrektora LO dla Pracujących w Szczytnie w sprawie zwolnienia jej „z obowiązków nauczycielki geografii w tutejszym liceum ze względu na trudne warunki rodzinne”. Nauczycielka zaznaczyła, że wniosek ten jest równoznaczny z „wymówieniem pracy z dniem 1. II. 1966”.

Fakt nauczania przez Teresę Koźmińską geografii w szczycieńskim LO w latach 1963–1966 znalazł odzwierciedlenie w składach rad pedagogicznych. Teresa Koźmińska zastąpiła na tym stanowisku Jerzego Wojciechowskiego, który nauczał w tutejszym Liceum geografii od 1960 do 1963 roku.

Państwo Koźmińscy mieszkali w Szczytnie w bloku przy ulicy Odrodzenia 25 B.

Profesor Teresa Koźmińska zmarła w czwartek 9 lipca 2015 roku w Nadmie⁵. Jej doczesne prochy zostały złożone do ziemi na Czerniakowskim Cmentarzu Parafialnym w Warszawie (kwatery 7, rząd 22, numer grobu 7). Osiem lat później pochowano w tym samym miejscu Zenona Koźmińskiego, który zmarł 26 marca 2023.

⁵ Nadma to wieś w Polsce położona nad rzeką Czarną w województwie mazowieckim, w powiecie wołomińskim, w gminie Radzymin.

ANEKS FOTOGRAFICZNY⁶

Z ŻYCIA SZKOŁY

Ryc. 1. Widok na budynek szkoły, w której w latach 1946–1970 funkcjonowało m.in. Liceum Ogólnokształcące i w którym Teresa Koźmińska nauczała geografii w okresie 1963–1966. Szczytno, ul. Jana Kasprowicza 1.

⁶ Ryciny bez wskazanego źródła pochodzą z Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie.

PREZYDIUM
POWIATOWEJ RADY NARODOWEJ
W
Wydział Oświaty i Kultury

Nr 012.33/378/63

Szerytwa, dnia 1. X 1963 r.

Ob. Korinniska Teresa
naucz. geografii w Lic.
Opol.
w Szerytuni

UMOWA O PRACĘ

Przyjmuje Obywatela(kę) do pracy w Lic. Opol. w Szerytuni
(nazwa szkoły, adres)

na) okres od 1. X. 63 do odwołania

na warunkach określonych w instrukcji Ministerstwa Oświaty z dnia 15 września 1960 roku w sprawie
stosunku pracy nauczycieli kontraktowych (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 14, poz. 261) i powierzam obowiązki
w wymiarze 15 godzin zasadniczych (kontraktowych)* i w godzinach
nadliczbowych z tym, że liczba godzin nadliczbowych w ciągu roku szkolnego może być zmniejszona lub
zwiększona bez potrzeby wypowiedzania umowy o pracę, o ile organizacja pracy w szkole uzasadnia
zmniejszenie lub zwiększenie godzin nadliczbowych.

Do pracy należy zgłosić się w dniu 1. X. 63
Liceum Ogólnokształcące
(miejsce pracy i adres) w Szarytuni
Kasprowicza 1 telef. 816

W czasie trwania umowy o pracę będzie Obywatel(ka) otrzymywał(a) wynagrodzenie określone w obo-
wiążących przepisach prawnych dla odpowiedniej kategorii nauczycieli mianowanych.

Stosunek pracy z Obywatel(em)(ką) zostaje zawiązany w formie umowy o pracę, a nie przez mia-
nowanie z powodu
(określić powód)

na zasadzie art. 6, ust. 2, lit. C, ust. 3, 4 * ustawy z dnia 27 kwietnia 1956 r. o prawach i obo-
wiązkach nauczycieli (Dz. U. Nr 12, poz. 63). ze 1 godz. 62,- z.

Wyrażam zgodę na zawarcie umowy o pracę na
powyższych warunkach. Potwierdzam odbiór 1 egz.
kolejnej umowy w dniu 196... r.

oraz oświadczam, że zapoznał się z posta-
nowieniami powołanej w umowie instrukcji

dlus
(podpis pracownika)

Inżynier Szkolny
Wojciech
(podpis pracodawcy)

Data objęcia obowiązków służbowych
herytwa, dnia 1. X 1963 r.
Dr. W. Krasa
(podpis dyrektora—kierownika)

* W czasie trwania umowy: Na okres próbny bądź na
trzymiesięczny okres próbny, a po upływie tego okre-
su na okres określony do dnia... bądź na trzymiesięczny
okres próbny, a po upływie tego okresu na czas nie okreś-
lony, bądź na czas określony do dnia... bądź na czas
określony do dnia...

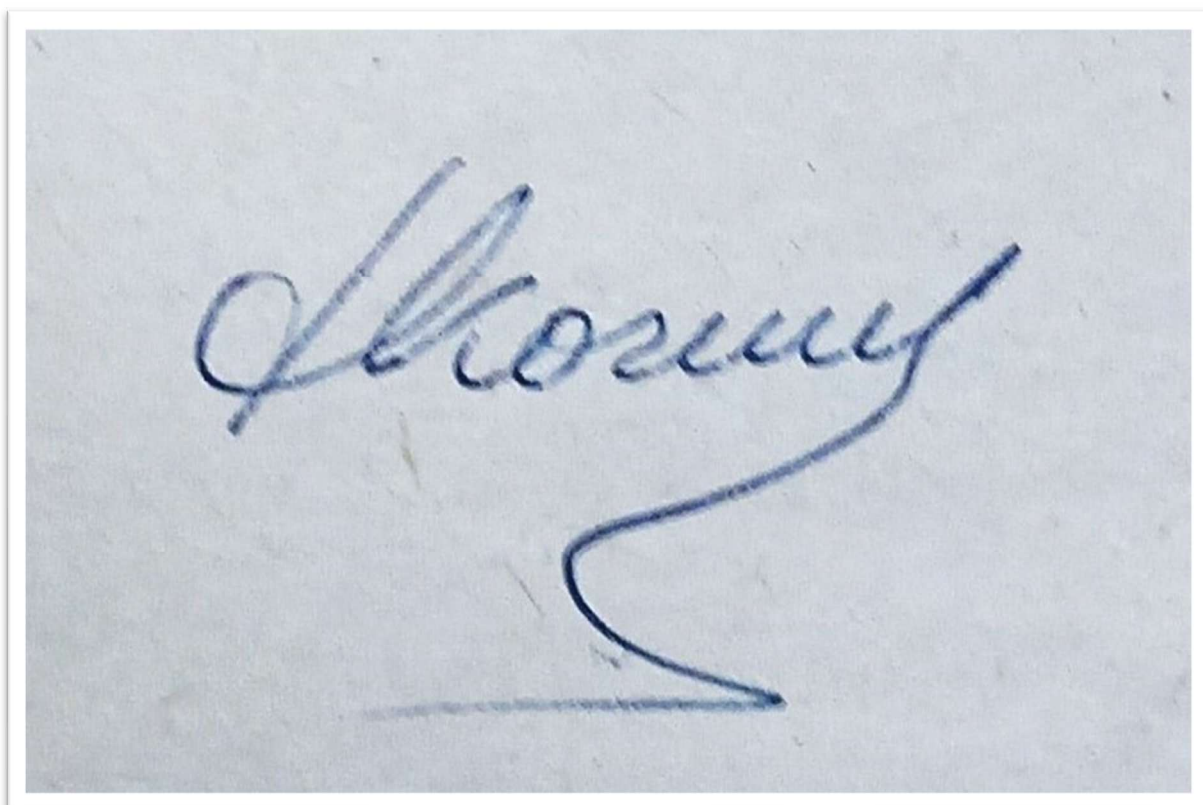
Ryc. 2. Umowa o pracę z 1 X 1963.

Szczytno, dnia 1. IX. 1964 r.
 Obywatel(ka) Wp. Teresa Koźmińska
ul. Sokoła Podstawowej Nr 3
w Szczytnie
Przeniesienie
 Na podstawie art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 1956 r. o prawach i obowiązkach
 nauczycieli (Dz. U. Nr 12 poz. 63) przenoszę Obywatela(ke) na prośbę wyrażoną w podaniu z dnia
 27. VIII. 1964. z dniem 27. VIII. 1964. 1964 r.
 ze stanowiska nauczycielki do Lic. Ogólnokształcącego w Szczytnie
 Do zwolnienia od obowiązków dotychczasowych winten(na), Obywatel(ka) zgłosić się u
Lic. Ogólnokształcącego w Szczytnie
Inspektora Szkolnego
Bolesława Górnika
 Inspektor Szkolny
 Bolesław Górnika
 Do wiadomości:
Lic. Ogólnokształcącego
w Szczytnie

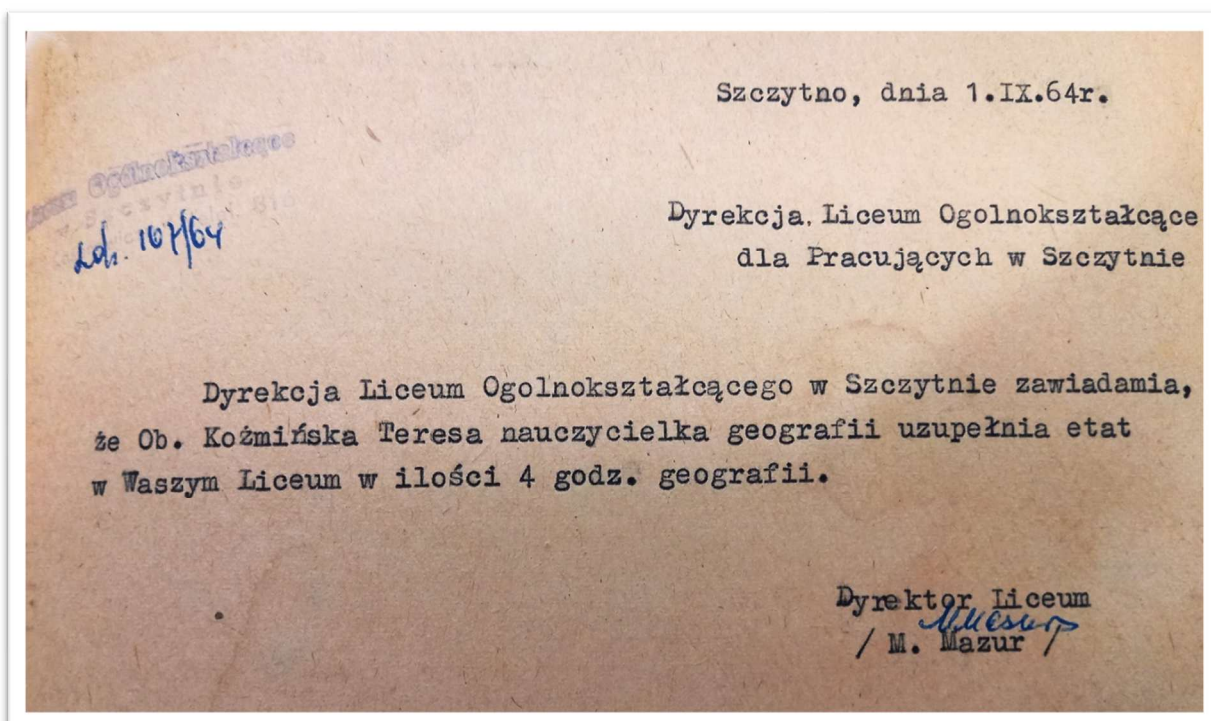
Ryc. 3. Akt przeniesienia Teresy Koźmińskiej ze Szkoły Podstawowej nr 3 w Szczytnie do miejscowego Liceum Ogólnokształcącego.

(Handwritten signature in blue ink)

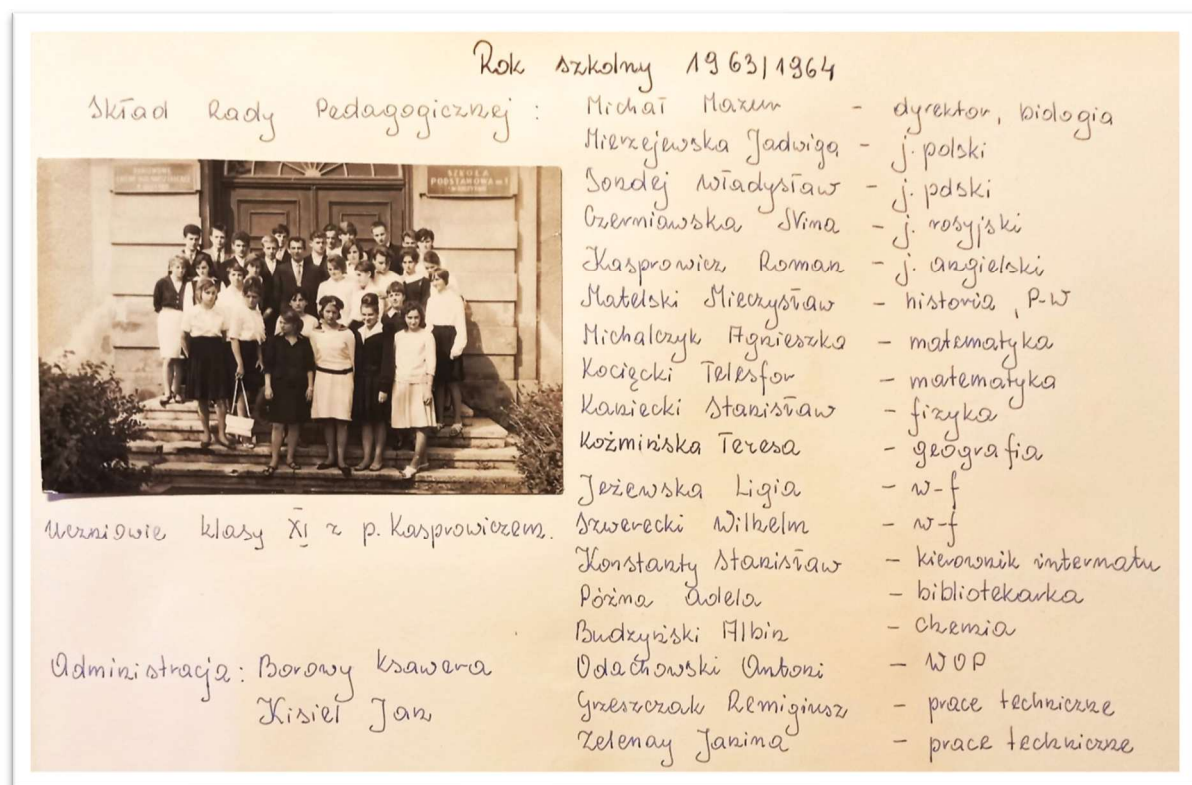
Ryc. 4. Wzór podpisu Teresy Koźmińskiej z 1963 roku.

Ryc. 5. Wzór podpisu Teresy Koźmińskiej z 1965 roku.

Ryc. 6. Pismo dyrektora szczycieńskiego LO, Michała Mazura, do dyrektora LO dla Pracujących, Albina Budzyńskiego, w sprawie uzupełnienia etatu przez Teresę Koźmińską.

Ryc. 7. Karta z kroniki szkolnej LO z lat 1945–1970 opracowanej przez profesorów Alinę Wrońską i Romana Kasprowicza. W składzie Rady Pedagogicznej w r. szk. 1963/1964. po raz pierwszy wymienia się nazwisko prof. Teresy Koźmińskiej, nauczycielki geografii.

Ryc. 8. Karta z kroniki szkolnej LO z lat 1945–1970 opracowanej przez profesorów Alinę Wrońską i Romana Kasprowicza. W składzie Rady Pedagogicznej w r. szk. 1964/1965. po raz drugi wymieniana się nazwisko prof. Teresy Koźmińskiej, nauczycielki geografii.

..... 1. XI 1965

o. mgr. Koźmińska Teresa
 naucz. geografii
 w LO - Szczytno

UMOWA O PRACĘ

.....
 Prosimy Obywatela/ka/ do pracy w Liceum Ogólnokształcącym
 dla Pracujących w Szczytnie
 okres 1. XI 65. 31 VII 1966.

na warunkach określonych w instrukcji Ministerstwa Oświaty z dnia
 15 września 1960r. w sprawie stosunku pracy nauczycieli kontrakt-
 owych /Dz.U.Min.Oświaty Nr.14, poz.261/ i powierzam obowiązki nauczy-
 ciela w wymiarze 6 godzin zasadniczych /kontraktowych/
 godzinach nadliczbowych a tym, że liczba godzin nad-
 liczbowych w ciągu roku szkolnego może być zmniejszona lub zwiększo-
 na bez potrzeby wypowiedzania warunków umowy o pracę, o ile organiza-
 cja pracy w szkole uzasadnia zmniejszenie lub zwiększenie godzin
 nadliczbowych.

Do pracy należy zgłosić się w dniu 1. XI 1965~
 LO dla Pracujących w Szczytnie.
 /miejsce pracy i adres/

W czasie trwania umowy o pracę będzie Obywatel/ka/ otrzymywał/a/
 wynagrodzenie określone w obowiązujących przepisach prawnych dla
 odpowiedniej kategorii nauczycieli mianowanych.

Stosunek pracy z Obywatelom/ka/ zostanie nawiązany w formie
 umowy o pracę, a nie przez mianowanie z powodu 1. XI 65~
 /określić powód/

Na zasadzie art.6 ust.2 lit. C... ust.3,4 z dnia 27 kwietnia
 1960r. o pracach i obowiązkach nauczycieli /Dz.U.Nr.12 poz.63/
 i wynag. zasad w/g stawki 1430:23 = 62

Wyrażam zgodę na zawarcie umowy o pracę
 w powyższych warunkach. Potwierdzam odbiór
 egzemplarza umowy w dniu 1. XI 65~
 i oświadczam, że zapoznałem/am się
 z postanowieniami powołanej w umowie
 instrukcji.

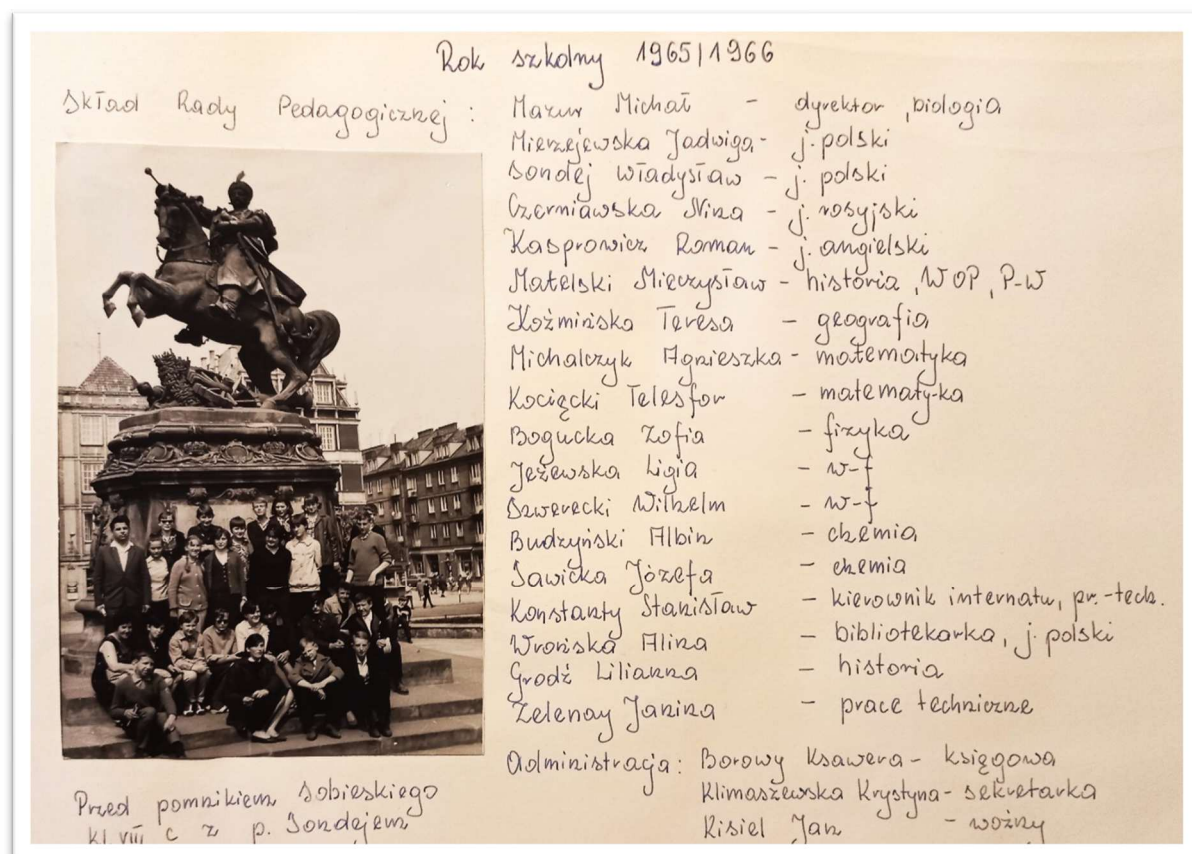
.....
 podpis pracownika /

.....
 /podpis pracodawcy /

Data objęcia obow. służbowych

 LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE
 /podpis dyrektora/
 w Szczytnie

Ryc. 9. Umowa o pracę z 1 XI 1965.

Ryc. 10. Karta z kroniki szkolnej LO z lat 1945–1970 opracowanej przez profesorów Alinę Wronską i Romana Kasprowicza. W składzie Rady Pedagogicznej w r. szk. 1965/1966. po raz ostatni wymienia się nazwisko prof. Teresy Koźmińskiej, nauczycielki geografii.

**Ryc. 11. Grono pedagogiczne w czasie przerwy (r. szk. 1964/1965).
Siedzą od lewej profesorowie: Roman Kasprowicz, Władysław Sondej, Telesfor Kocięcki,
Teresa Koźmińska, Nina Czerniawska, Agnieszka Michalczyk, Zofia Bogucka, Janina Zelenay (?).
Stoją od lewej profesorowie: Mieczysław Matelski, Jan Michalczyk⁷.**

⁷ Dziękuję Pani prof. Agnieszce Michalczyk za pomoc w rozpoznaniu niektórych nauczycielek na tym zdjęciu.

Szczytno, dnia 1. XI 1965 r.

mgr. Koźmińska Teresa
 naucz. geografii
 w LO - Szczytno

UMOWA O PRACĘ

Prezjant Obywatela/ka/ do pracy w Liceum Ogólnokształcącym dla Pracujących w Szczytnie
 okres 1. XI 65. 31 VII 1966.

na warunkach określonych w instrukcji Ministerstwa Oświaty z dnia 15 września 1960r. w sprawie stosunku pracy nauczycieli kontraktowych /Dz.U.Min.Oświaty Nr.14, poz.261/ i powierzam obowiązki nauczyciela w wymiarze 6 godzin zasadniczych /kontraktowych/ i godzinach nadliczbowych z tym, że liczba godzin nadliczbowych w ciągu roku szkolnego może być zmniejszona lub zwiększona bez potrzeby wypowiedziania warunków umowy o pracę, o ile organizacja pracy w szkole uzasadnia zmniejszenie lub zwiększenie godzin nadliczbowych.

Do pracy należy zgłosić się w dniu 1. XI 1965 r.
 LO dla Pracujących w Szczytnie.
 /miejsce pracy i adres/

W czasie trwania umowy o pracę będzie Obywatel/ka/ otrzymywał/a wynagrodzenie określone w obowiązujących przepisach prawnych dla odpowiedniej kategorii nauczycieli mianowanych.

Stosunek pracy z Obywatel/ka/ zostanie nawiązany w formie umowy o pracę, a nie przez mianowanie z powodu 1. XI 65 r.

/określić powód/

Na zasadzie art.6 ust.2 lit. C... ust.3,4 z dnia 27 kwietnia 1960r. o pracach i obowiązkach nauczycieli /Dz.U.Nr.12 poz.63/ i wynagrodz. zasad w/g stawki 1430:23 = 62

Wyrażam zgodę na zawarcie umowy o pracę w powyższych warunkach. Potwierdzam odbiór egzemplarza umowy w dniu 1. XI 65 r.
 oświadczam, że zapoznałem/am się z postanowieniami powołanej w umowie instrukcji.

.....
 /podpis pracownika/

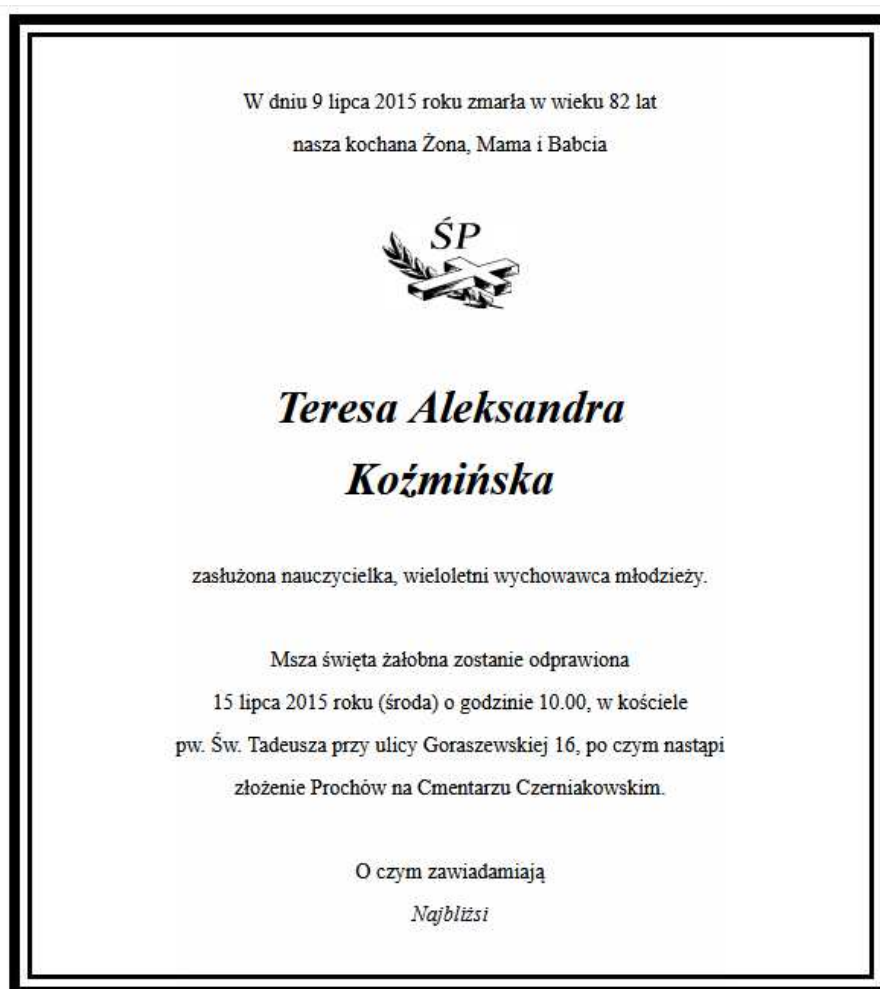
.....
 /podpis pracodawcy/

Data objęcia obowiązków

 LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE
 /podpis dyrektora/
 w Szczytnie

Ryc. 12. Umowa o pracę z 1 XI 1965.

NEKROLOG

Ryc. 13. Nekrolog Teresy Aleksandry Koźmińskiej
zamieszczony w „Gazecie Wyborczej” 14 VII 2015.

Źródło: <https://nekrologi.wyborcza.pl/0,11,,328783,Teresa-Aleksandra-Ko%C5%BAmi%C5%84ska-nekrolog.html> (27 XI 2024)

MIEJSCE SPOCZYNKU

**Ryc. 14. Płyta inskrypcyjna na mogile Teresy i Zenona Koźmińskich
na Czerniakowskim Cmentarzu Parafialnym w Warszawie.**

Autor fotografii: Andrzej Tarlecki

*Archiwalny materiał kadrowy LO zeskanowała Irena Dobryłko
Biogram napisał i całość opracował dr hab. Grzegorz Ojcewicz*